

Do wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego dr Wojciecha Brockiego

Autoreferat

**Na temat osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych,
popularyzatorskich i organizacyjnych**

sporządzony zgodnie z wzorem podanym w komunikacie 6/2011 Centralnej Komisji do Spraw Stopni i tytułów

1. Nazwisko i imię: Brocki Wojciech

2. Posiadane dyplomy i stopnie naukowe

1987	Uchwałą Rady Wydziału Ekonomicznego Uniwersytetu Szczecińskiego z 29.10.1987 na podstawie rozprawy doktorskiej pt. <i>Celowość wprowadzenia nieodpłatności przewozów w komunikacji miejskiej w aglomeracjach</i> napisanej pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Waldemara Grzywacza, otrzymałem tytuł doktora nauk ekonomicznych. Recenzentami rozprawy byli: prof. zw. dr hab. Andrzej Piskozub i prof. zw. dr hab. Rudolf Falkiewicz.
------	---

1978	We wrześniu 1978 ukończyłem studia na Wydziale Inżynieryjno-Ekonomicznym Transportu Politechniki Szczecińskiej, kierunek - Ekonomia i organizacja transportu. Pracę magisterską pt. <i>Rozwój postępu techniczno-organizacyjnego w ciężarowym transporcie samochodowym ZSRR</i> napisałem w Katedrze Ekonomiki Transportu Samochodowego pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Huberta Bronka.
------	--

3. Informacje o zatrudnieniu w jednostkach naukowych

1.10.2008– obecnie	Zakład Gospodarki Rybackiej i Ochrony Wód (wcześniej Katedra Zrównoważonego Rozwoju Gospodarki Rybackiej) – Wydział Nauk o Żywności i Rybactwa Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny (do 31.12.2008 r. Akademia Rolnicza)	starszy wykładowca (Adiunkt do 2009)
1.10.1989– 30.09.2008	Katedra Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej (potem Katedra Rozwoju Obszarów Wiejskich i Gospodarki Żywnościowej) - Wydział Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej Akademii Rolniczej w Szczecinie	Adiunkt
1.10.1988– 30.09.1989	Zakład Ekonomiki Gospodarki Rybnej – Wydział Ekonomiki i Organizacji Gospodarki Żywnościowej Akademii Rolniczej w Szczecinie	Adiunkt

1.05.1983– 30.09.1988	Zakład Eksploatacji i Ochrony Zasobów Ożywionych - Międzywydziałowy Instytut Ekonomiki, Organizacji i Kierowania Akademii Rolniczej w Szczecinie.	Starszy asystent
--------------------------	---	------------------

4. Osiągnięcia naukowo-badawcze

4.1. Syntetyczna prezentacja rozwoju naukowego.

Praca w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej w Szczecinie (1978–1983) spowodowała, że zainteresowałem się problemami funkcjonowania poszczególnych gałęzi transportu w aglomeracjach. Przedmiotem zainteresowania były ekonomiczne, techniczne i środowiskowe problemy funkcjonowania transportu w miastach. Wcześniejsze wyjazdy zagraniczne i pobyty w miastach, takich jak Londyn i Hamburg, pozwoliły na porównanie problemów funkcjonowania transportu w miastach na Zachodzie i w Polsce. Postanowiłem przenieść te doświadczenia na grunt polski i podjąłem studia doktoranckie. W fazie końcowej studiów doktoranckich promotor zaproponował wybór tematu pracy doktorskiej z zakresu komunikacji miejskiej. Celem rozprawy doktorskiej pt. *Celowość wprowadzenia nieodpłatności przewozów w komunikacji miejskiej w aglomeracjach* była próba udowodnienia, że sprawna ale i bezpłatna komunikacja miejska pozwala na rozwiązanie najważniejszych, (także środowiskowych) problemów utrudniających funkcjonowanie dużych miast. W 1987 roku rozprawa doktorska została obroniona. Współczesne realia pokazują, że moja śmiała w tym czasie teza, może stać się podstawą polityki transportowej w dużych miastach na całym świecie.

Rozpoczęta w 1983 roku praca, w Zakładzie Eksploatacji i Ochrony Zasobów Ożywionych na Akademii Rolniczej w Szczecinie, w sposób naturalny korespondowała z problematyką ochrony środowiska poruszoną w rozprawie doktorskiej, choć w tym czasie w Polsce na kwestie te nie kładziono jeszcze należytego nacisku. Stąd mój udział w opracowaniach i pracach badawczych związanych z problematyką porównania kosztów pozyskiwania białka z ryb i innych zwierząt.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych moje zainteresowania skupiły się na problemach ekonomicznych rybołówstwa bałtyckiego, a potem światowego. Okres zmian ustrojowych stawiał pod znakiem zapytania przyszłość polskiego rybołówstwa. Następowala marginalizacja polskiego rybołówstwa morskiego. Sytuację w niewielkim zakresie ratował

rozwój indywidualnego rybołówstwa bałtyckiego operującego na przełowionym Bałtyku.

Koniec lat 90. to okres ożywienia w sektorze rybnym spowodowanego mającą nastąpić integracją z Unią Europejską. Jednocześnie, jest to czas przeciągającego się kryzysu światowego rybołówstwa, objawiającego się w zmniejszeniu wielkości oraz zmianie struktury połowów morskich.

Udział w roli eksperta unijnego w latach 1998–2000 w programie *Rozwój struktur organizacyjnych i planowanie inwestycyjne dla sektora rybnego (w makroregionie i kraju)* Projekt Phare/FAPA nr PL 9607–12–12, stanowił impuls do zainteresowania się problematyką integracji polskiego rybołówstwa z UE.

W publikacjach podejmowałem rozważania na temat przemian w polskim sektorze rybnym w obliczu integracji z UE. Miały one związek z kwestiami dotyczącymi zmian we flocie, zatrudnieniu, przetwórstwie i handlu. Zmiany te miały charakter strukturalny: ilościowy i jakościowy. Dotyczyły także wykorzystania funduszy strukturalnych pochodzących z Unii Europejskiej i polskiego budżetu. Obejmowały wszelkie aspekty polityki gospodarczej w sektorze rybnym. Moim znaczącym osiągnięciem było pokazywanie nie tylko korzyści z integracji z UE, ale także skutków ubocznych, takich jak zmniejszenie zatrudnienia i floty. Kontrowersyjna w środowisku rybackim stała się moja ocena, wynikająca z obliczeń i porównań z innymi państwami bałtyckimi, że polska flota bałtycka powinna ulec zmniejszeniu co najmniej o 1/3. Wówczas wielkość ta była niewiarygodna. Wcześniej pokutował pogląd, że wielkość połowów bałtyckich zależy od rozmiarów floty rybackiej. Uważano, że państwo polskie powinno subwencjonować rybołówstwo bałtyckie w większym stopniu, niż to czyniło. Tymczasem na Bałtyku zasoby rybne były od dawna przełowione. Moim obowiązkiem, jako naukowca było publikowanie także tego, o czym nie chcieli mówić politycy. Dorobek ten został doceniony, gdyż w latach następnych uczestniczyłem w wykonaniu prestiżowych, ważnych ekspertyz.

W 2000 roku, wiedza nabyta w trakcie poznawania funkcjonowania Wspólnej Polityki Rybackiej UE stanowiła impuls do poszerzenia zainteresowań. Okazało się, że u jej podłoża leżą te same problemy, które są przyczyną kryzysu światowego rybołówstwa. Spowodowało to moje zainteresowanie się problematyką odpowiedzialnego rybołówstwa, mającego rozwiązać największe problemy światowego rybołówstwa morskiego. Jednocześnie zainteresował mnie związek pomiędzy odpowiedzialnym rybołówstwem i zrównoważonym rozwojem, co znalazło swoje odzwierciedlenie w publikacjach powstałych w latach 2000–2018.

W większości publikacji, odpowiedzialne rybołówstwo i zrównoważony rozwój uwzględniają szerokie spectrum problemów: środowiskowych (m.in. przeeksploatowanie zasobów, zanieczyszczenie środowiska, globalne ocieplenie, przyłów i odrzuty, połowy nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane), społecznych (m.in. bieda i niedożywienie, rynek pracy) oraz ekonomicznych (m.in. nierównomierny rozwój gospodarczy, handel międzynarodowy, subsydia, wygodna bandera, flota rybacka, zarządzanie rybołówstwem i pogarszające się wyniki ekonomiczne).

Całość mojego dorobku poświęcona jest problemom społeczno–ekonomicznym i środowiskowym współczesnego rybołówstwa polskiego, europejskiego i światowego. Nikt w Polsce nie zajmuje się problematyką odpowiedzialnego rybołówstwa w kontekście zrównoważonego rozwoju, zarówno w skali globalnej, jak i krajowej. Wszystkie opracowania są wyłącznie mojego autorstwa.

Ostatnie lata to okres zainteresowania problemami rybołówstwa bałtyckiego po rozszerzeniu UE, które nastąpiło w 2004 roku. Trafiłem w niszę, gdyż w Polsce zainteresowanie wzbudza tylko polskie rybołówstwo bałtyckie, abstrahuje się od faktu, że to jest jedno z 8 rybołówstw państw unijnych, zlokalizowanych w basenie Morza bałtyckiego. Każde z tych państw ma swoje problemy, a wszystkie dzielą wspólne problemy związane z regresem rybołówstwa na Bałtyku.

Regres polskiego rybołówstwa morskiego miał swój wyraz w spadku zapotrzebowania na specjalistów z zakresu ekonomiki rybactwa oraz spadku zainteresowania badaniami naukowymi w tym zakresie. Z grona 15 ekonomistów rybackich zatrudnionych w latach 80., obecnie na Uczelni pracuję tylko ja. W Polsce tylko Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy w Gdyni zatrudnia kilku ekonomistów rybackich. Publikacji na tematy ekonomiczne dotyczące rybołówstwa jest niewiele, a jeśli są, to zwykle mają charakter popularno–naukowy, co w naturalny sposób ogranicza liczbę cytowań.

Kategoria osiągnięć	Liczba publikacji	Współ- autorstwo	Publikacje w j.angielskim	Liczba punktów
Monografie, artykuły i redakcje naukowe				
Monografie naukowe	3	-	-	57
Artykuły w czasopismach indeksowanych w Journal Citation Report (lista A)	-	-	-	-
Artykuły w czasopismach recenzowanych (lista B)	17	4	-	144
Artykuły w czasopismach recenzowanych (poza listą A i B)	-	-	-	-
Redakcje monografii naukowych	-	-	-	-
Rozdziały w monografiach naukowych	20	7	2	69
Redakcje podręczników, skryptów akademickich	-	-	-	-
Rozdziały w podręcznikach, skryptach akademickich	3	1	-	-
Konferencje zagraniczne	12	4	7	30
Konferencje w Polsce	19	4	2	-
Ekspertyzy	3	2	-	-
Czasopisma zagraniczne bez IF	2	-	2	4
Inne publikacje	11	3	-	-
Ogółem	90	25	13	304
	Liczba cytowań		Bez autocytowań	
wg Web of Science Core Collection	-		-	
wg Web of Science Core Collection Cited Reference Search	2		-	
wg Publish or Perish na podstawie Google Scholar	14		10	
Indeks H-Hirsha				
wg Web of Science	-			

wg Web of Science Core Collection Cited Reference Search	2			
wg Publish or Perish na bazie Google Scholar	2			
Projekty badawcze	Kierownik		Uczestnik	
międzynarodowe	-	-	-	1
krajowe	-	-	-	7
Udział w konsorcjach i sieciach badawczych	-	-	-	2

4.2. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 16 ust.2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późn. zm.)

4.2.1. Wskazanie osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe, zgodne z przepisami powyższej Ustawy, które uznaje za znaczący wkład w rozwój nauki wskazuję monografię:

Uwarunkowania rybołówstwa bałtyckiego w latach 2004-2014.

Monografia została wydana przez Wydawnictwo Uczelniane Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w 2018 roku ((ISBN 978-83-7663-268-1). Jej recenzentami byli: prof. dr hab. Jolanta Zieziula z Uniwersytetu Szczecińskiego i prof. dr hab. inż. Ludosław Drelichowski z Uniwersytetu Techniczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy.

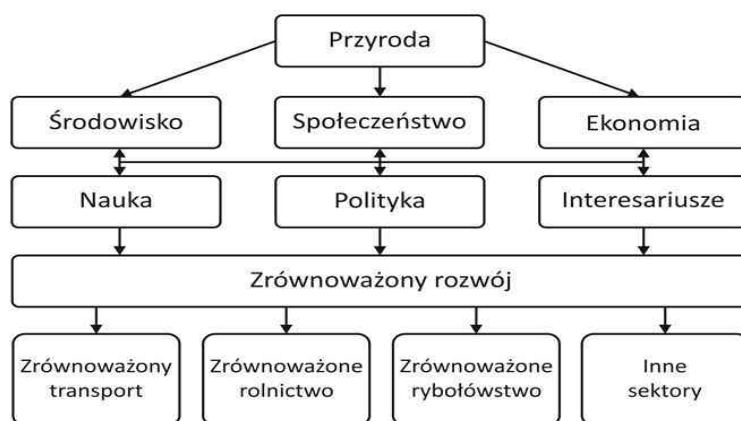
4.2.2. Omówienie celu naukowego oraz hipotezy badawczej ww. pracy

Wszelkie działania człowieka wywierające trwały wpływ na środowisko wymagają odpowiedzialności. Wyższe kwalifikacje, rosnący poziom zaspokojenia potrzeb zarówno materialnych jak i niematerialnych, obligują do większej odpowiedzialności decyzyjnej, gdyż konsekwencje obecnych działań będą w przyszłości odczuwały następne pokolenia. Dotyczy to wszelkich działań człowieka zarówno w środowisku lądowym jak i wodnym. Działania te powinna odzwierciedlać holistyczna współzależność trzech elementów stanowiących ład zintegrowany (środowisko, człowiek i ekonomia).

Wzrost poziomu społeczno-gospodarczego, rozwój nauki, poziom wiedzy oraz odpowiedzialność za przyszłe skutki obecnych działań, decydują w sposób interaktywny o sile nacisku poszczególnych elementów schematu na decyzje polityczne oraz za jakość tych decyzji. Czynniki ludzki przedstawiony na powyższym schemacie, to aktywna część społeczeństwa zaangażowana w proces eksploatacji zasobów oraz konsumenci. Polityka w sektorze rybołówstwa musi być składową polityki społeczno-gospodarczej poszczególnych państw i grup państw, wspólnie eksploatujących zasoby rybne.

W 2004 roku dokonano się rozszerzenie Unii Europejskiej o 10 państw, w tym 4 położone nad Bałtykiem (Polska, Litwa, Łotwa i Estonia). Dzięki temu Bałtyk i jego zlewisko w znacznej części znalazły się pod jurysdykcją państw będących członkami Unii Europejskiej. W przypadku rybołówstwa, znaczna część Bałtyku (poza granicami morza terytorialnego – wyłączone strefy ekonomiczne) podlega wyłącznej jurysdykcji Unii Europejskiej, w pozostałej części (morze terytorialne i morskie wody wewnętrzne) obowiązuje jurysdykcja państw członkowskich. W czterech państwach, które przystąpiły do UE w 2004 roku (w monografii są one określane jako państwa nowej UE, pozostałe są nazywane państwami starej UE)), już wcześniej miały miejsce procesy dostosowawcze mające zapewnić im sprawne funkcjonowanie w ramach tej organizacji międzynarodowej. Ułatwiały to różnorodne fundusze przedakcesyjne. Jednak dopiero 1.05.2004 roku państwa te stały się pełnoprawnymi członkami Unii Europejskiej, z wynikającą z tego faktu pełnią praw i obowiązków. Dlatego też, zwłaszcza we wspomnianych czterech państwach, okres od 2004 roku, to lata intensywnych przemian we wszystkich sferach ich funkcjonowania, szczególnie odnosiło się to do przeżywającego problemy rybołówstwa. Członkostwo w Unii Europejskiej oznaczało dla nich realizację wspólnych celów. Zrównoważony rozwój i jego cele znalazły swoje odzwierciedlenie w dokumentach unijnych, w szczególności w tzw. wspólnych politykach, stanowiących ramy zrównoważonego funkcjonowania poszczególnych sektorów na najbliższe lata. W UE branżowym określeniu zrównoważonego rozwoju w sektorze rybnym stało się pojęcie zrównoważone rybołówstwo (to samo dotyczy rolnictwa, transportu energetyki itp.).

Rybołówstwo może stać się zrównoważone, mimo braku jego rozwoju, a nawet przeciwnie, wskutek zmniejszania skali jego funkcjonowania, poprzez dostosowanie jego rozmiaru i struktury do wielkości eksploatowanych zasobów. W ramach Unii Europejskiej rybołówstwo, także na Bałtyku stało się elementem zintegrowanej polityki morskiej, w której jest najbardziej marginalizującym się rodzajem działalności. Wąsko pojmowane zrównoważone rybołówstwo dotyczy działalności połowowej. Szeroko pojmowane obejmuje także działalność popołowową, w tym także wykorzystanie surowca rybnego.

Zrównoważone rybołówstwo nie tylko na Bałtyku, nie może być postrzegane w sposób dogmatyczny jako konstrukcja teoretyczna stanowiąca byt idealny, oderwany od otaczającej go rzeczywistości. Tym bardziej, że stan zasobów rybnych zależy nie tylko od woli i działań człowieka, dużo zależy od sił natury – wtedy ma on obiektywny, dynamiczny charakter. Dlatego pojęcie „**zrównoważone rybołówstwo**” **można i powinno się traktować jako skrót myślowy, oznaczający działania na rzecz zrównoważonego rybołówstwa, procesu bez wyznaczonej cezury czasowej, inicjowanego przez ośrodki decyzyjne (UE i poszczególne państwa członkowskie) wyznaczające priorytety wynikające z obecnego i pożądanego stanu rybołówstwa w regionie, w tym przypadku w basenie Morza Bałtyckiego.** Uwzględnia ono wspomniane wcześniej trzy elementy tworzące ład zintegrowany (środowisko, człowiek i ekonomia).

Przedmiotem analizy jest polityka gospodarcza w tym sektorze. *Wspólna polityka rybołówstwa* oraz polityki rybackie państw członkowskich obejmują sferę realną rybołówstwa (materialna baza produkcji wraz z zasobami naturalnymi, ludnością i zmianami w jej strukturze oraz wytwarzanymi dobrami produkcyjnymi i konsumpcyjnymi) oraz sferę regulacyjną rybołówstwa (zbieranie i przetwarzanie informacji, kreowanie narzędzi regulowania i podejmowania decyzji). Do niedawna polityka gospodarcza była domeną

podmiotów sfery regulacji, występujących w pozycji nadrzędnej w stosunku do podmiotów sfery realnej. Od pewnego czasu w ramach współzarządzania (coraz częściej problemy są rozwiązywane na szczeblu lokalnym) w kształtowaniu polityki gospodarczej uczestniczą jej wszyscy interesariusze, poczynając od rybaków. Nie zmniejsza to roli UE, czy też poszczególnych państw w kształtowaniu polityki gospodarczej w objętym od lat kryzysem sektorze rybnym.

Gdyby sektor rybny musiał w pełni funkcjonować w oparciu o reguły gry rynkowej (bez wsparcia poszczególnych państw i UE), dawno przestałby istnieć w większości państw Unii Europejskiej. Stąd wynika istotne znaczenie polityki gospodarczej, stanowiącej subdyscyplinę ekonomii. Polityka gospodarcza w sektorze rybnym Unii Europejskiej określana jest terminem wspólnej polityki rybołówstwa.

Celem głównym monografii jest diagnoza stanu rybołówstwa w państwach unijnych basenu Morza Bałtyckiego (Rosja nie została uwzględniona, ze względu na brak danych). Ma ona charakter dynamiczny, obejmując lata 2004–2014 i statyczny, o szerszym przekroju, w odniesieniu do roku 2014.

Cele szczegółowe to diagnoza wyodrębnionych przez Autora uwarunkowań:

- prawnych;
- przyrodniczych;
- technicznych;
- ekonomicznych;
- społecznych.

Realizacja ww. celów znalazła odzwierciedlenie w strukturze monografii.

Rozdział pierwszy zawiera wprowadzenie, drugi rozdział przedstawia źródła i metodykę badań.

Rozdział trzeci obejmuje rozważania nad problematyką zrównoważonego rybołówstwa w basenie Morza Bałtyckiego w kontekście odpowiedzialności za eksploatację zasobów ożywionych.

Rozdział czwarty stanowi unikatową analizę stanu rybołówstwa w okresie rozszerzania Unii Europejskiej, które miało miejsce w 2004 roku. Była to baza wyjściowa do dalszych rozważań, uwzględniająca wymogi wynikające z Kodeksu odpowiedzialnego rybołówstwa.

Rozdział piąty poświęcony został prawnym aspektom funkcjonowania rybołówstwa w państwach basenu Morza Bałtyckiego, co nabrało szczególnego znaczenia po rozszerzeniu Unii Europejskiej o kolejne państwa w 2004 roku (w tym cztery leżące nad Bałtykiem).

Rozdziały szósty i siódmy obejmują przyrodnicze uwarunkowania rybołówstwa bałtyckiego. Dla większej przejrzystości wydzielono uwarunkowania przyrodniczo–

środowiskowe i przyrodniczo – połowowe. W rozdziale szóstym podjęto próbę analizy zmian środowiskowych zachodzących w Bałtyku w kontekście zachodzących zmian klimatu. W rozdziale siódmym, poświęconym połowom, wyodrębniono połowy komercyjne najważniejszych gatunków ryb bałtyckich oraz inne połowy, w tym nabierające coraz większego znaczenia połowy rekreacyjne (istotne z powodu skali i dynamiki wzrostu oraz niepełnego ich ujmowania w statystykach). Pogarszający się stan zasobów rybnych Morza Bałtyckiego wywiera istotny wpływ na wielkość i strukturę połowów.

Rozdział ósmy (uwarunkowania techniczne) został poświęcony najważniejszym środkom pracy w rybołówstwie, czyli flocie rybackiej. Omówione zostały zmiany ilościowe i strukturalne we flocie oraz jej wykorzystanie.

W rozdziale dziewiątym (uwarunkowania ekonomiczne) przedstawiono szczegółową analizę ekonomiczną rybołówstwa państw basenu Morza Bałtyckiego oraz system sektorowego wsparcia finansowego.

W rozdziale dziesiątym omówione zostały społeczne uwarunkowania rybołówstwa bałtyckiego. W istocie są to społeczno–ekonomiczne uwarunkowania, gdyż szczegółowo obejmują głównie problematykę zatrudnienia i płac, wiążącą się z wykorzystaniem siły roboczej w procesie produkcji. Jednakże w rozważaniach uwzględniono także kwestie demografii, konsumpcji ryb i społeczności lokalnych (rybołówstwo przybrzeżne), dlatego w tytule rozdziału położono nacisk na aspekt społeczny.

Bałtyk stał się miejscem, w którym rozgrywają się konflikty o zróżnicowanym podłożu, co nie jest trudne przy tak dużej liczbie podmiotów uczestniczących w jego eksploatacji. Konflikty zachodzą między rybołówstwem a innymi użytkownikami Bałtyku (inne rodzaje działalności gospodarczej oraz ptaki i ssaki morskie), występują także konflikty wewnątrz rybołówstwa (pomiędzy rybołówstwem przybrzeżnym, morskim i rekreacyjnym). Rozpowszechniony jest pogląd o szkodliwości połowów paszowych śledzia i szprota, co stało się źródłem konfliktu pomiędzy rybakami poławiającymi ryby z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne i drugą grupą rybaków poławiających na cele niekonsumpcyjne (mączka, oleje i pasza). Stanowi to przedmiot rozważań zawartych w rozdziale 11.

Autor uznał za najważniejsze uwarunkowania: przyrodnicze–połowowe oraz ekonomiczne, dlatego zakres rozważań im poświęcony jest najszerszy. Uzupełniający charakter ma prezentacja i analiza konfliktów w rybołówstwie, które mają wpływ na socjoekonomiczne aspekty jego funkcjonowania oraz uwarunkowań technicznych i społecznych.

W monografii przyjęto następującą hipotezę badawczą: **działania państw basenu Morza Bałtyckiego oraz Unii Europejskiej nie spełniają podstawowych wymogów zrównoważonego rybołówstwa jakimi są utrzymanie stanu zasobów rybnych na bezpiecznym poziomie oraz efektywność ekonomiczna rybołówstwa.** Ma to także implikacje społeczne. Zadanie jakie postawił przed sobą Autor, to wskazanie obszarów w których te działania są skuteczne, a w których nie są właściwie realizowane. Narzędziem weryfikacji hipotezy jest analiza i ocena wybranych uwarunkowań rybołówstwa państw basenu Morza Bałtyckiego.

4.2.3. Realizacja celu oraz najważniejsze wnioski z badań

Przeprowadzona została analiza krytyczną literatury uwzględniająca analizę porównawczą poszczególnych państw i grup państw z wykorzystaniem metod statystyki opisowej jako jednego z narzędzi weryfikacji hipotezy badawczej. Zbieranie i analiza danych statystycznych były prowadzone z uwzględnieniem ram prawnych, jakie tworzyły dyrektywy i rozporządzenia organów unijnych (Komisji, Rady i Parlamentu), oraz instrumentów finansowych związanych z prowadzoną wspólną polityką rybołówstwa. Nie wszystkie państwa członkowskie przestrzegały ww. aktów prawnych dotyczących zbierania i udostępniania danych. Statystyki dotyczące połowów, wykorzystania połowów czy floty rybackiej w przypadku np. Finlandii były i są dalekie od doskonałości, choć nie były tak złe, jak w przypadku Grecji.

Brak wiarygodnych i kompletnych statystyk utrudnia wykonywanie wiarygodnych analiz naukowych. Przy dokonywaniu ocen, opartych na metodzie analizy porównawczej i analizy krytycznej, często brak jednej wielkości w tabeli uniemożliwia wyciągnięcie właściwych wniosków, czego rezultat był potem widoczny w postaci nie zawsze optymalnych decyzji politycznych zarówno na szczeblu unijnym, jak i narodowym. Obniża to jakość realizacji polityki gospodarczej w sektorze rybnym na obu szczeblach. Złe funkcjonowanie sektora rybnego ma wpływ na funkcjonowanie całej gospodarki, będącej systemem powiązanych i oddziałujących na siebie elementów. Usprawnianie polityki rybołówstwa poprawia jakość funkcjonowania gospodarki jako całości.

W rozdziałach 5–8 dokonano analizy statystycznej wybranych aspektów funkcjonowania rybołówstwa państw basenu Morza Bałtyckiego. Porównywanie danych statystycznych utrudniały zmiany systemu pozyskiwania danych w rybołówstwie Unii Europejskiej, jakie miały miejsce 2008 roku, oraz niekompatybilność danych pochodzących z różnych agend UE (np. Eurostat i STECF), a także danych pochodzących z ICES czy z OECD albo z FAO. Do

roku 2008 obowiązywało Rozporządzenie Rady (WE) nr 1543/2000 z dnia 29 czerwca 2000 r. ustanawiające wspólnotowe ramy gromadzenia i zarządzania danymi niezbędnymi do prowadzenia wspólnej polityki rybołówstwa, które definiowało zakres i charakter zbieranych przez państwa członkowskie i dostarczanych UE danych dotyczących zasobów rybnych, floty i jej aktywności oraz działań społecznych i ekonomicznych (Rozporządzenie Rady (WE) nr 1543/2000, pkt. 4 preambuły).

Od 1 stycznia 2009 roku weszło w życie Rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa. Szczególna rola w opracowywaniu danych dostarczanych do UE przypadła Komitetowi Naukowo-Technicznemu i Ekonomicznemu ds. Rybołówstwa (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries–STECF). Dlatego dane pochodzące z tego źródła powinny być uznawane za najwiarygodniejsze. Chociaż np. tabela 30, w której wykorzystano dane STECF, przedstawia kilka rozbieżności. Na przykład w przypadku Niemiec liczba podanych dni połowowych była większa niż liczba dni w morzu, a zużycie paliwa na tonę wyładowywanej ryby na Łotwie było ponad 20-krotnie mniejsze niż w pozostałych państwach itd. Rozbieżności tego typu można spotkać więcej.

Roczne raporty ekonomiczne STECF oraz raporty ICES stanowiły podstawowe źródło do opracowywanych w niniejszej publikacji tabel statystycznych (rozdziały 4–7). Rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 rozszerzało zakres pozyskiwanych informacji, kładąc szczególny nacisk na ich naukowe wykorzystanie. Obowiązki państw członkowskich zawarto w Rozporządzeniu Komisji, nr 665/2008 z dnia 14 lipca 2008 r. Dzięki stworzeniu ram zbierania danych (Data Collection Framework – DCF) statystyki stały się wiarygodniejsze i bogatsze, co znalazło swoje odzwierciedlenie w kilku tabelach. Dane statystyczne dotyczące Rosji są trud- no dostępne i fragmentaryczne, dlatego nie mogła być ona uwzględniona we wszystkich tabelach.

Analiza danych statystycznych była prowadzona z uwzględnieniem wszystkich państw basenu Morza Bałtyckiego oraz podziału na państwa starej UE oraz nowej UE, co pozwoliło na zbadanie i ocenę specyfiki zmian w obu grupach państw.

Wyniki badań nad oceną czynników kształtujących rybołówstwo w basenie Morza Bałtyckiego pozwoliły na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Nowy stan prawny, jaki zaistniał w 2004 roku, którego skutkiem było rozszerzenie Unii Europejskiej, w znacznym stopniu wpłynął na rozwój gospodarczy w państwach basenu Morza Bałtyckiego, szczególnie w nowych państwach członkowskich: w Estonii, na Litwie, Łotwie i w Polsce. Nowy stan prawny spowodował objęcie wspólną polityką rybołówstwa większości powierzchni Bałtyku. Polska, Litwa, Łotwa i Estonia stały się beneficjentami unijnego systemu wsparcia finansowego rybołówstwa.

2. Ocena stanu rybołówstwa państw basenu Morza Bałtyckiego, przeprowadzona w okresie rozszerzania UE, okazała się niezadowalająca. Państwa te, podobnie jak inni członkowie UE, nie znalazły się w grupie krajów, które należały do światowej czołówki we wprowadzaniu w życie Kodeksu odpowiedzialnego rybołówstwa. W dającej się przewidzieć perspektywie w bałtyckim rybołówstwie nie można oczekiwać rozwoju, mierzonego w kategoriach ilościowych (wzrostu), w postaci zwiększenia połowów. Można liczyć na rozwój jakościowy, który wiąże się z wprowadzeniem zrównoważonego, prowadzonego w odpowiedzialny sposób, rybołówstwa.

3. W badanym okresie na Bałtyku wielkość połowów miała tendencję spadkową, głównie wskutek pogorszenia stanu zasobów, spowodowanego zmianami przyrodniczymi i działalnością człowieka. Zmiany przyrodnicze Bałtyku były najważniejszym czynnikiem zewnętrznym, który wpływał na ten pogarszający się stan zasobów rybnych. Skutkiem zmian przyrodniczych było pogarszanie się stanu zasobów gatunków endemicznych (zmiany w zasobach o charakterze ilościowym, rozmiaru osobników i struktury gatunkowej), a także wzrost ilości gatunków nieendemicznych. Zagrożenia te dotyczyły nie tylko ryb, ale także innych gatunków zwierząt, co miało wpływ na zmiany bioróżnorodności i prawdopodobnie zakłócało funkcjonowanie łańcucha troficznego w wodach Bałtyku.

4. W omawianym okresie wielkość nakładu połowowego w rybołówstwie państw basenu Morza Bałtyckiego uległa znacznemu zmniejszeniu. W rybołówstwie państw basenu Morza Bałtyckiego w latach 2004–2014 nastąpiło zmniejszenie liczby statków rybackich, mocy silników i pojemności floty. Aktywność połowowa, mierzona liczbą dni połowowych, na Bałtyku także zmniejszała się w tempie szybszym niż w pozostałych państwach UE. Wyniki ekonomiczne wskazują, że flota rybacka na Bałtyku jest wciąż za duża biorąc pod uwagę stan zasobów rybnych.

Zmniejszenie nakładu połowowego miało na celu dostosowanie go do wielkości zasobów. Mimo podejmowanych działań, dostosowujących nakład połowowy do wielkości zasobów, nie były na Bałtyku osiągnięte cele, jakie zakładała unijna wspólna polityka rybołówstwa.

5. Nastąpiło pogorszenie sytuacji ekonomicznej rybołówstwa na Bałtyku. Wyniki ekonomiczne w wymienionym okresie, a także dynamika ich zmian wskazywały na pogarszającą się sytuację rybołówstwa w państwach basenu Morza Bałtyckiego. Powszechnie występowały straty netto, a tam, gdzie pojawiały zyski netto, były one na niskim poziomie, niepozwalającym bezpiecznie myśleć o przyszłości. W szczególności dotyczyło to rybołówstwa przybrzeżnego.

Sytuacja rybołówstwa państw basenu Morza Bałtyckiego była lepsza niż rybołówstwa bałtyckiego sensu stricto, gdyż Dania, Niemcy i Szwecja swoją działalność w zakresie rybołówstwa morskiego koncentrowały głównie na Morzu Północnym, gdzie warunki prowadzenia tej działalności były i są nadal nieporównywalnie korzystniejsze niż na Bałtyku.

6. Rybołówstwo w państwach basenu Morza Bałtyckiego, podobnie jak w całej Unii Europejskiej, było (i jest nadal) subsydiowane, w innym przypadku by nie przetrwało. Subwencjonowanie rybołówstwa jest uważane za zło konieczne, jednakże w UE ma ono inny wymiar, gdyż służy wyrównywaniu szans pomiędzy poszczególnymi państwami, rybołówstwem a innymi sektorami gospodarki, także zwiększeniu dobrobytu społeczności zamieszkałej na obszarach zależnych od rybołówstwa, jakości przetworów rybnych, dobrostanu zwierząt, jakości środowiska, również trosce o właściwe proporcje między nakładem połowowym a eksploatowanymi zasobami.

Skala subsydiów powinna wskazywać na dobrą kondycję rybołówstwa bałtyckiego (a tak nie jest) albo na luki we wspólnej polityce rybołówstwa, pozwalające na korzystanie z subsydiów przez nieuprawnione podmioty.

7. Pogorszenie stanu zasobów rybnych, redukcja floty oraz zmiany techniczne wywołały określone reperkusje społeczne. Spowodowały zmniejszenie zatrudnienia w rybołówstwie przybrzeżnym państw basenu Morza Bałtyckiego. Wynagrodzenia rybaków w państwach basenu Morza Bałtyckiego należały do najniższych w całej Unii Europejskiej, co przesądzało o niskiej atrakcyjności tego zawodu i było czynnikiem zachęcającym do zmiany zawodu, zwłaszcza przy wsparciu unijnym. Spowodowało to zmiany w funkcjonowaniu lokalnych społeczności rybackich.

8. Należy podkreślić, że rybołówstwo nie było, nie jest i nie będzie wyłącznym użytkownikiem wód Bałtyku. I to bywa główną przyczyną konfliktów. Nie został do tej pory rozwiązany konflikt rybaków z ochroną zwierząt (ssaki i ptaki). Narastały także konflikty wewnątrz rybołówstwa (przybrzeżnego, morskiego i rekreacyjnego), a także pomiędzy rybołówstwem prowadzącym połowy na cele konsumpcyjne a niekonsumpcyjne (zróżnicowane przeznaczenie połowów).

Uzyskane wyniki badań pozwoliły na pozytywną weryfikację hipotezy badawczej, co zostało zawarte we wnioskach. Wkład teoretyczny, zawarty w punktach 3.1 i 3.2 monografii, będący esencją dorobku z mojej poprzedniej monografii *Odpowiedzialne rybołówstwo jako element zrównoważonego rozwoju*, stanowił osnowę do empirycznych rozważań na temat zmian w rybołówstwie państw basenu Morza Bałtyckiego w latach 2004–2014 oraz ich oceny. W rezultacie powstało unikatowe studium dotyczące sektorowej polityki regionalnej, obejmujące grupę 8 państw członkowskich UE. Wskazuje ono potrzebę dalszych, rozszerzonych badań służących skutecznym działaniom na rzecz zrównoważonego rybołówstwa w basenie Morza Bałtyckiego. Wyodrębnienie i usystematyzowanie uwarunkowań stanowi wkład autorski, podobnie jak identyfikacja–systematyzacja konfliktów na Bałtyku oraz podkreślenie ich środowiskowego, ekonomicznego i społecznego charakteru.

4.3. Opis pozostałych osiągnięć naukowo–badawczych

4.3.1. Opublikowane prace i artykuły naukowe

Mam w dorobku 42 punktowane publikacje naukowe (3 monografie i 37 artykułów naukowych i rozdziałów w monografiach oraz 2 materiały konferencyjne Web of Science). Pozostałe 47 to publikacje niepunktowane (materiały konferencyjne, projekty, ekspertyzy, artykuły w czasopiśmie branżowych i inne). Recenzowałem 3 rozdziały do monografii dla Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Wśród publikacji punktowanych cenie sobie najbardziej następujące:

1. Brocki W. 2003: Subsydia w rybołówstwie. *Folia Universitatis Agriculturae Stetinensis, nr 42, Oeconomica*, AR Szczecin, s. 469–480.
2. Brocki W. 2012. *Odpowiedzialne rybołówstwo jako element zrównoważonego rozwoju*. Wyd. drugie uzupełnione. ZUT, Szczecin, s. 243. ISBN 978-83-7663-104-02 (monografia)
3. Brocki W. 2015. Odpowiedzialna eksploatacja zasobów naturalnych na przykładzie rybołówstwa. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 377. Zrównoważony rozwój organizacji –odpowiedzialność środowiskowa*, s. 252-266, ISSN 1899-3192

Publikacje te reprezentują najważniejszy okres w moim życiu naukowym, kiedy moje zainteresowania skupiały się na problemach zrównoważonego rozwoju i powiązanego z nim odpowiedzialnego rybołówstwa. Ukoronowaniem zainteresowania problematyką zrównoważonego rybołówstwa są takie publikacje jak: *Odpowiedzialne rybołówstwo jako element zrównoważonego rozwoju* (ZUT, Szczecin, s. 211. monografia, s. 211, 2009 r.), ISBN 978-83-7663-023-6, a także *Odpowiedzialne rybołówstwo jako element zrównoważonego rozwoju* (ZUT, Szczecin, monografia, 2 wydanie rozszerzone s. 243, 2012

r.) monografia poszerzona o ekonomiczne aspekty zrównoważonego rozwoju w rybołówstwie. Stanowią kompleksowe studia multidyscyplinarne na temat związków odpowiedzialnego rybołówstwa ze zrównoważonym rozwojem. Uwzględnione zostały społeczno-gospodarcze oraz środowiskowe aspekty zrównoważonego rozwoju w sektorze rybnym w skali globalnej.

4. Brocki W., Drozdowski R., Kasperek S. 2010. *How Improved Logistics Can Improve the Standards of Seafood in the Supply Chain. Environmental Effects on Seafood Ability, Safety and Quality*. Editors: Daczkowska-Kozon E.G., Agricultural University in Szczecin, Sun-Pan B., National Taiwan Ocean University, Taiwan, Series: Chemical @ Functional Properties of Food Components Pp. 343-352, ISBN 978-14-39803-27-1

Ta publikacja jest nietypowa, jeśli uwzględnić moje zainteresowania, natomiast prestiżowa ze względu na wydawnictwo.

Ostatnie kilka lat to przygotowania do wydania najdojrzałej z moich publikacji, monografii *Uwarunkowania rybołówstwa bałtyckiego w latach 2004-2014*, wydanej pod koniec 2018 roku przez Wydawnictwo Uczelniane ZUT w Szczecinie. Znalazło to odzwierciedlenie w publikacjach w niepuktowanych materiałach konferencyjnych i wydawnictwach branżowych. Dotyczyło problemów zrównoważonego rybołówstwa w basenie Bałtyku. Na bazie powyższej monografii powstały też 2 artykuły zaprezentowane na konferencjach zagranicznych i opublikowane w wydawnictwach Web of Science:

1. Brocki W., Mickiewicz B. 2018. *Employment and wages in fisheries in Baltic RIM countries. Proceedings at the International Scientific Conference Economic Science Rural Development. No 48*, Jelgava,Latwija, s. 186–194, ISSN 16 91-3078, ISSN 2255-9930 (on line) WoS
2. Brocki W., Mickiewicz B. 2018. *Conflicts in Baltic fisheries. 26th NJF Congress: Agriculture for the Next 100 Years. 27-29 of June, Proceedings. Lithuania*, s. 100–105. ISBN 978-609-449-148-1 (on-line) WoS

Kolejne 2 artykuły opracowane na bazie monografii zostały wysłane i wstępnie zaakceptowane na Łotwie i w Szwecji.

4.3.2. Kierowanie lub udział w międzynarodowych lub krajowych projektach badawczych

Po uzyskaniu stopnia doktora brałem udział w projektach badawczych oraz byłem ekspertem w projektach-programach związanych z rybołówstwem, środowiskiem i rolnictwem.

1. *Ekonomiczny model działalności rybołówstwa bałtyckiego*. Praca zlecona przez MIR, AR Szczecin 1989 – członek zespołu;
2. *Rozwój struktur organizacyjnych i planowanie inwestycyjne dla sektora rybnego (w makroregionie i kraju). 1989–1990 CPBR 10.11. etap II, Projekt Phare/FAPA nr*

PL 9607–12–12 pt. realizowany przez Ekspert SITR Spółka z o.o. w Koszalinie w Konsorcjum z Development Researchers' Network w Rzymie, Fundacja – Agencja Rozwoju Regionalnego w Koszalinie i Abrahamsen & Nielsen A/S w Allerød. 1998–2000, (ekspert).

Udział w tym programie stanowił impuls do zainteresowania się problematyką integracji polskiego rybołówstwa z UE. Jako ekspert ww. programu unijnego szkoliłem polskich rybaków oraz przetwórców rybnych. Przedmiotem szkoleń była istota Wspólnej Polityki Rybackiej oraz praktyczne aspekty jej funkcjonowania, a także potrzeba zmian w funkcjonowaniu polskiego sektora rybnego po integracji z UE. W 2000 roku przebywałem w Danii na szkoleniu z zakresu funkcjonowania duńskiego sektora rybnego.

Dorobek ten został doceniony, gdyż w latach następnych uczestniczyłem w wykonaniu następujących, prestiżowych projektów i ekspertyz:

3. *Aktywizacja społeczno–gospodarcza obszarów wiejskich w kontekście przemian strukturalnych i procesów integracyjnych z Unią Europejską*, projekt PHARE, nr PL 9704-01-01, 2003, członek zespołu;
4. *Czynniki sukcesu i niepowodzeń w procesie opracowywania i wdrażania strategii lokalnego rozwoju obszarów wiejskich*, projekt KBN, nr 2 H02C 005 24, 2003, członek zespołu;
5. *Społeczno–ekonomiczne uwarunkowania rozwoju przygranicznych obszarów wiejskich i małych miast województwa zachodniopomorskiego*. 2003, projekt KBN, nr 5 P0 6J1217, 2003, członek zespołu;
6. ***Ocena projektu Sektorowego Programu Operacyjnego: Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich, Ocena Sektorowego Programu Operacyjnego w ramach NPR 2006–2015, Warszawa 08.2005 (na zlecenie Ministerstwa Gospodarki i Pracy)*** (autor ekspertyzy);
7. *Przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne efekty wdrażania, funkcjonowania oraz upowszechniania programów rolnośrodowiskowych w północnej i zachodniej Polsce*, projekt KBN, nr 2 P04G 028 29, 2007, członek zespołu;
8. *Raport końcowy z ewaluacji ex – ante Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007–2013”* Zamawiający: MRiRW. Wykonawca Konsorcjum Projektowe Agrotec Polska Sp. z o.o., Agrotec spa. Luty 2007 (ekspert–lider);
9. *Prognoza oddziaływania na środowisko Narodowej Strategii Rozwoju Rybołówstwa 2007-2013 i Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013”*. Zamawiający: MRiRW. Wykonawca: Konsorcjum Projektowe Agrotec Polska Sp. z o.o., Agrotec spa Czerwiec 2007 (ekspert).
10. *Ekologiczne czynniki i bariery rozwoju społeczno–gospodarczego terenów nadmorskich w Polsce*, projekt MN i SzW, nr N 305 189635, 2008, członek zespołu.

Z powyższych projektów i ekspertyz najcenniejsza jest dla mnie pozycja 6, ekspertyza wykonana na zlecenie Ministerstwa Gospodarki i Pracy, gdyż powierzono mi ocenę projektu SPO, dzięki czemu dołączyłem do elitarnego grona ekspertów rządowych.

5. Opis dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

W trakcie zatrudnienia na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym (wcześniej na Akademii Rolniczej) przygotowywałem lub uczestniczyłem w przygotowaniu sylabusów, w oparciu o które prowadziłem lub prowadzę obecnie zajęcia z następujących przedmiotów (na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych):

1. Ekonomia i organizacja gospodarki rybnej (ćwiczenia);
2. Informatyka (ćwiczenia);
3. Kooperacja międzynarodowa w rybołówstwie (wykłady);
4. Geografia (wykłady);
5. Small biznes (wykłady);
6. Marketing (wykłady);
7. Makroekonomia (wykłady);
8. Mikroekonomia (wykłady);
9. Ekonomia rybacka (wykłady i ćwiczenia);
10. Ekonomia i marketing w rybactwie i turystyce (wykłady i ćwiczenia);
11. Ekonomia i zarządzanie (wykłady),
12. Ekonomia i prawo.

Wypromowałem około 50 licencjatów i około 120 magistrów. Byłem recenzentem 30 prac dyplomowych. W 1990 roku prowadziłem wykłady nt. rybołówstwa bałtyckiego dla studentów Uniwersytetu z Rostocku.

W okresie przed akcesją Polski do Unii Europejskiej współpracowałem z ekspertami z Włoch i Francji zatrudnionymi ze mną wcześniej w ramach projektu ***Rozwój struktur organizacyjnych i planowanie inwestycyjne dla sektora rybnego (w makroregionie i kraju*** [Projekt Phare/FAPA nr PL 9607–12–12 pt. realizowany przez Ekspert SITR Spółka z o.o. w Koszalinie w Konsorcjum z Development Researchers Network w Rzymie, Fundacja – Agencja Rozwoju Regionalnego w Koszalinie i Abrahamsen & Nielsen A/S w Allerød]. Istotą współpracy było kojarzenie podmiotów z krajów UE z partnerami z Polski.

W związku z udziałem w powyższym projekcie byłem także autorem rozdziałów w 3 publikacjach dydaktycznych, wykorzystywanych w trakcie szkoleń:

1. Brocki W., Baranowski M. 2000. *Wspólna polityka rybacka. Wybrane zagadnienia wspólnej polityki rybackiej w UE*. Potrzeby i możliwości adaptacji wspólnej polityki rybackiej przez polską gospodarkę rybną. Ekspert SITR. Koszalin, s. 123–159.
2. Brocki W. 2000. *Ogólna charakterystyka wspólnej polityki rybackiej. Wybrane zagadnienia wspólnej polityki rybackiej w UE*. Potrzeby i możliwości adaptacji wspólnej polityki rybackiej przez polską gospodarkę rybną. Ekspert SITR. Koszalin, s. 9–18.

3. Brocki W. 2000. *Analiza systemu funduszy strukturalnych w UE. Możliwości ich wykorzystania przez Polskę. Wybrane zagadnienia wspólnej polityki rybackiej w UE. Potrzeby i możliwości adaptacji wspólnej polityki rybackiej przez polską gospodarkę rybną.* Ekspert SITR. Koszalin, s. 31–39.

Efektom współpracy z renomowanym, o zasięgu światowym, czasopiśmie *Seafood International* były 2 moje artykuły opublikowane w tym czasopiśmie:

1. Brocki W. 2001: ***Poland's changing seafood industry.*** *Seafood International. The world's leading international seafood magazine.* Agra Europe London, June, s. 18–25;

2. Brocki W. 2004. ***New sales markets for Polish Seafood.*** *Seafood International. The world's leading international seafood magazine.* Agra Europe London, October, s. 31–38.

Konferencje zagraniczne

1. Brocki W., 2001. *Problemy polskiego morskiego rybołówstwa w period pieremien. Agropromyszlennyj kompleks: Problemy uprawnienija w usłowiach pierechoda k' rynku.* Czaść 1. Mat. Międzynarodnoj nauczno-praktycznej konferencji. Białoruska Akademia Rolnicza w Gorkach. Gorki, s. 107–109.

2. Brocki W. 2001. *Problems of adapting Polish fishery to EU Requirements. Problems and Solutions for Rural Development.* International Scientific Conference Reports (Proceedings). Latvija University of Agriculture, Jelgava, Latvija, s. 387–394.

3. Brocki W. 2002. *Responsible Fisheries Versus Protection of the Baltic Sea Waters. Opportunities and Solutions of Rural Development at the Beginning of 21st Century.* International Scientific Conference Reports (Proceedings), Latvija University of Agriculture, Jelgawa, Latvija, s. 419–425.

4. Brocki W., Mickiewicz B. 2002. *Zagranicznaja pomoszcz Polsce poszle 1989 goda (s osobym uczetom sielskiego chozjajstwa).* *Agropromyszlennyj kompleks: problemy funkcionirowanija ekonomiki pierichodnogo pierioda.* Mat. Międz. Nauczno-Prakticz. Kon., Respublika Białoruś – Grodno, s. 13–16.

5. Brocki W., Mickiewicz B. 2002. *Osnownyje usłowia aktiwizacji i rozwitija sielskiego obszczestwa na zapadnom pomorie.* *Agropromyszlennyj kompleks: problemy funkcionirowanija ekonomiki pierichodnogo pierioda.* Mat. Międz. Nauczno-Prakticz. Kon., Respublika Białoruś – Grodno, współautor, s. 97–98.

6. Brocki W. 2003. *Otwietstwiennoje rybołówstwo kak element sbilansirovanego razwitija.* *Economic Science for Rural Development.* Latvia University of Agriculture, Jelgava, Latvija, s. 462–468.

7. Brocki W. 2004. *Subsidirowanie rybołownego priemysła w stranach OECD I UE.* *Possibilities for Rural Development,* Latvija University of Agriculture, Jelgawa, Latvija, s. 124–131.

8. Brocki W. 2005. *Polish Fish Processing sector during Integration with EU (Example of Koral Enterprise).* *Rural Development in the expanded Europe at the beginning of the XXI century.* Nr 8, Latvija University of Agriculture, Jelgava, Latvija, s. 170–174

9. Brocki W. 2006. *Sustainable development in fisheries in the European Union.* Proceedings at the International Scientific: *Conference Economic Science Rural Development,* Nr 11, Latvija University of Agriculture, Jelgava, Latvija, s. 264–268

10. Brocki W. 2012. *Sustainable development-a new paradigm of modern economics.* Proceedings of the 2012 International Conference: *Economic Science for Rural Development,* Latvija University of Agriculture, Jelgava, Latvija, Pp. 36-41, ISBN 978-9934-8304-0-2.

11. Brocki W. 2018. *Employment and wages in fisheries in Baltic RIM countries*. Proceedings at the International Scientific Conference: *Economic Science Rural Development* nr 48, Jelgava, Latvija, s. 186-194 (współautor), ISSN 16 91-3078, ISSN 2255-9930 (on line) WoS

12. Brocki W. 2018. *Conflicts in Baltic fishery*. 26th NJF Congress: *Agriculture for the Next 100 Years*. 27-29 of June, Proceedings.Lithuania s. 100-105 (współautor). ISBN 978-609-449-148-1 (on-line) WoS

Artykuły konferencyjne publikowane na Łotwie są efektem trwającej od 2001 roku współpracy z Uniwersytetem Rolniczym w Jelgawie.

Ponadto brałem udział w 6 konferencjach międzynarodowych, które odbywały się w Polsce oraz 11 konferencjach ogólnokrajowych.

Brałem udział w konferencjach branżowych, organizowanych przez sektor rybacki lub władze lokalne, służyły one wsparciu tych społeczności w rozwiązywaniu najważniejszych problemów oraz miały charakter dydaktyczny:

1. Brocki W., Wawrzyniak W. 2010. *Rozwój rybołówstwa bałtyckiego*. IV Ogólnopolska Konferencja: *Problemy zintegrowanego zarządzania obszarami przybrzeżnymi w Polsce, zagrożenia i możliwości przeciwdziałania*. Niechorze, 6-8 październik 2010, (referat niepublikowany)
2. Brocki W. 2015. *Uwarunkowania rybołówstwa przybrzeżnego w Zatoce Pomorskiej*. Projekt: *Lokalny plan działania zarządzania zasobami wód przybrzeżnych Zatoki Pomorskiej* (00004-61720-OR1600005/10/11). FishBayProject. Seminarium Dziwnów 12.08.15., <http://www.fishbayproject.pl/?id=5>
3. Brocki W. 2016. *Rybołówstwo przybrzeżne – uwarunkowania prawne a praktyka administracyjna*. IV Międzynarodowy Kongres Morski, Szczecin, 8-10 czerwiec 2016, <http://kongres-morski.pl/wp-content/uploads/2017/02/13.401-14.15.pdf>
4. Brocki W. 2017. *Prawne aspekty ochrony kormoranów w Europie*. Konferencja: *Wpływ kormoranów na rozwój turystyki na Pojezierzu Drawskim*, 1 czerwiec 2017, Czaplinek www.czaplinek.pl/sites/default/files/pliki/e_urzad/Kormorany/ppt_kormoranyostzolty-1.pptx?650
5. Brocki W., Wawrzyniak W., Czerniejewski P. 2018. *Zrównoważone rybołówstwo na Bałtyku?*, Konferencja: *Stan zasobów ryb i środowiska Morza Bałtyckiego*, 17 maja 2018. Koszalin (referat niepublikowany)

Opublikowałem 4 artykuły w czasopismach branżowych. 2 w Wiadomościach Rybackich (MIR-PIB) oraz 2 w Komunikatach Rybackich (IRŚ-PIB). Dają prestiż ale bez punktów.

6. Nagrody i wyróżnienia

W 2002 roku otrzymałem odznaczenie Za wkład i zaangażowanie wniesione w rozwój Wydziału (15- lecie Wydziału Ekonomiki i Organizacji Żywnościowej Akademii Rolniczej w Szczecinie).

W 2007 roku zostałem odznaczony medalem Zasłużony dla rolnictwa.

